

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видав. Робітничо-Фармерське Визвольне Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ГОТОВТЕСЯ ДО ЛИСТОПАДОВОГО КАМПАЇ.

Наближається листопад, один з двох місяців в році, призначених для кампанії на допомогу найбіднійшій класі. Хочемо заздалегідь пригрозити нашим організаціям, читачам і прихильникам нашого часопису про потребу відповісти на приготування до цієї листопадової кампанії, від яких залежить її успіх.

Про потребу безсумовної допомоги робітничій пресі не приходиться багато говорити, бо кожному робітничій і кожній робітничій, що хоч трохи познайомилися з тим, як робітничі видають і утримують свої часописи, вона дуже добре відома.

Буржуазна преса утримується головними доходами з дорого оплачених оголошень, якими вона переповнена. Вона не тільки утримується з оголошень, але ще й має з них добрі зисків. Звичайно оголошення дають капіталістичні фірми і підприємства тільки до тих часів, коли вони достатньо доходять, що разом з іншими приходами, покриває всі його розходи і він пресового фонду не потребує. Це, звичайно, буває часом, що тільки аве себе робітничі, а на ділі служать інтересам буржуазії і тому вона ласкава до нього і його підтримує.

Наш часопис "Українські Робітничі Вісті" і журнал "Робітничі" видаються тільки за тяжко зарплативаний гроші працюючих і служать тільки інтересам робітничої класи. Ласки в буржуазії вони не мають і її зовсім не бажать, бо ця ласка адобується тільки зрадвою інтересів працюючих, на яку наша преса не піде і ніколи не може піти.

В нашому часописі і журналі не поміщуються навіть дрібних оголошень, що їх можна дістати від дрібних сторників, офісів, професіоналів то-що; між якими трапляються і прихильники робітничого руху. Не поміщуються тому, що так постановили з'їзди наших організацій, які бажали, щоб наш часопис і журнал були чисті, так як ті чесні робітничі і фермери, що їх за свої гроші видають і підтримують.

Щоб забезпечити забезпечення нашої преси, рішення було а'здами наших організацій, як це вже відомо, щоб в маю і листопаді кожного року ударним способом збирати для цієї передплати і пресовий фонд. Отже наближається листопад, а з ним кампанія на допомогу "Українським Робітничим Вістям" і "Робітничі". Зараз саме час для того, щоб поробити всі потрібні приготування до цієї кампанії.

Звичайно, ці приготування починаються в кожній місцевості вибором комітету, що складається з представників зарплативаючих місцевих наших організацій. Цей комітет повинен негайно виробити план цієї кампанії. В цьому плані має бути означено, скільки мітингів повинно відбутися, на яких бесідники мають промовляти про значіння робітничої преси, закликати до піддержання "Укр. Роб. Вістей" і "Робітничі" та збирати для них передплату і пресовий фонд; скільки представлень, концертів, базарів та інших підприємств має бути устроєно в користь нашої преси; коли і як мають бути роздані листи до збирання передплати і пресового фонду та як найкраще його перевести; для мітингів, представлень, концертів і інших підприємств мають бути визначені в певні відповідні дні.

Свій вироблений план повинен комітет негайно передати всім місцевим організаціям і подати, щоб кожна з них зараз таки вийшла за визначену для цієї роботи. Драмгурток має приготувати представлення; хор і оркестра (як що така є в даній місцевості) мають приготувати концерти; мітингами, лістами, базарами то-що, може зайнятися сам такий спільний комітет, а коли виявиться потреба, то можна вибрати для цього ще й окремі комітети.

Всі ці приготування треба почати зараз, не гаючи часу. Відкладаючи тільки пошкодить кампанію. Правда, в цій справі будуть видані заклики робітничих зарплативаючих організацій. Такий заклик від Центрального Виконавчого Комітету Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім має бути поміщений в наступному числі нашого часопису. Бюро Української Секції Комуністичної Партії, Головний Заряд Робітничого Запомогового Товариства і Центральный Комітет Секції Жінок-Робітниць від себе також напевно дадуть заклики до своїх організацій в цій справі. Але це не значить, що наші місцеві організації не повинні нічого робити, поки тих закликів не отримають. Ми, власне, тому й попереджаємо всі наші організації, щоб вже приготувалися, щоб ці заклики як слід виконати.

В Вінніпегу, наприклад, вже визначено збори представників зарплативаючих місцевих організацій в цілі створення комітету листопадової кампанії в користь нашої преси. А місцевий драматично-співачський гурток вже й має намічені представлення і концерти на цілий листопад. Це вже влечити роботу спільному комітету. Те саме повинні робити всі наші організації по цілій Канаді. До тижня повинен в кожній місцевості, де є хоча-б тільки одна з наших організацій, бути сформований комітет листопадової кампанії і почати свою працю. Про створення такого комітету, а відтак про його працю треба конче по-давати вісти до нашого часопису.

Найбільшу увагу треба звернути на способі адобування нових передплатників. Особливо про це повинні подбати товариші фермери, бо від кількості фермерських передплатників залежить доля майбутнього окремого фермерського часопису. Минулої кампанії ми намагалися дістати дві тисячі нових передплатників, а дістали їх тільки поверх одної тисячі для "Укр. Роб. Вістей" і сімсот для "Робітничі". Розуміється, ці нові передплатники заплатили передплату деякі на цілий рік, деякі на піврік, а деякі тільки на черв'я року. Постарайтеся-ж, щоб під час листопадової кампанії ми адобули їх що найменше вдвоє стільки. А це зовсім можливо, як ми тільки належно приготуємося до кампанії. Отже до праці.

ЧОМУ СТРАЙКУЮТЬ МАЙНЕРИ 18. ДІСТРИКТУ.

Минулого місяця я поробив порівняння коштів прожитку в Феррі і Нанаймо, в Бритиш Колумбії. Виявляється, що кошт життя в Феррі далеко вищий ніж в Нанаймо, помімо того, що Феррі не є найгіршою вуглевою кемпоу в 18. дістрікті. В деяких вуглевих кемпах, положених в лісах, далеко від головної залізничної лінії, панують такі умовини, що часом не до видержання, а кошт життя просто скандальний.

Порівняймо кошт життя в Нордві і Едмонтоні, а я певний що згодиться зі мною, що майнери не є справедливо трактовані вуглевою копальною індустрією. В Нордві ми платимо: фунт масла 45 цт., фунт ввареної шинки ("куд'гем") 70 цт., бохонець хліба (около 14 унцій) 10 цт., фунт кави 65 цт., фунт чаю 75 цт., флашину ошту (24 унцій) 30 цт. В Едмонтоні можна все те купити за такі ціни (часто й дешевше): фунт масла 38.8 цт., фунт ввареної шинки 51.6 цт., бохонець хліба 7.2 цт., фунт кави 52.1 цт., фунт чаю 69.9 цт., флашину ошту (24 унцій) 18.3 цт. Це тільки кілька річей для порівняння, інші-ж річі куди дорожчі і рідкісні в цінах далеко більша.

Домашній вуголь добувають около 15 миль від Нордвугу, але платити за нього мусять майнери ту-ж саму ціну за тон, що й ті, хто купує його в Едмонтоні або Келгарі. На такий люксус більшість майнерів не може собі дозволити; тому ми мусимо купувати паровий вуголь ("стім коал") — вуголь вживаний для палення в парових котлах) для домашнього вжитку, бо цей дешевший. Що це правда, легко перекопати, коли взяти на увагу платню майнерів.

Нераз заявлялося публично, що в 1923 році майнери працювали 122 "шифти" і заробляли пересично десять доларів за шифту, то-б-то по \$1,220 за цілий рік. Коли поділити цю суму на 305 робітничих днів в році, то вийде по \$4 за кожний робітничий день, або по \$3.35 за кожний з 365 днів в році. Але треба мати на увазі, що це відноситься до найвищої платні, яку найкраще платили майнер заробляв. Коли-ж взяти майнера, що заробляв тільки \$7.50 за "шифту", то він за цілий 1923 рік заробив всего \$915, або по \$3 за кожний з 305 робітничих днів в році, або по \$2.50 за кожний день в році.

Нордвуг, Алта.

3 міжнародного робітничого руху

ОБ'ЄДНАНИЙ З'їзд німецьких роб. організацій.

В половині вересня в Гіндебурзі (Горішній Шлезак) відбувся об'єднаний з'їзд місцевих організацій комуністичної партії та опозиційних соціал-демократичних груп.

На з'їзді були представники 81 комуністичних та 21 опозиційних соціал-демократичних місцевих груп.

З'їзд одержав привітні телеграми від окружних організацій компартії.

Від імені Ц.К. німецької компартії з'їзд вітав тов. Вільгельм Пік.

В своїй промові т. Пік підкреслив, що цей об'єднаний з'їзд відіграє величезну роль в історії німецького робітничого руху.

Від імені опозиційних соціал-демократичних груп виступив Георг Пайна, радний міста Гайлібру, який ааначив, що опозиційні соціал-демократи сподівалися зміни політики соціал-демократичної партії, але тепер вони розчарувалися.

З'їзд ухвалив резолюцію, що гостро осуджує план експертів і закликає всі опозиційні місцеві соціал-демократичні групи злітяться з комуністичною партією.

Резолюція гостро осуджує бойові соціал-демократичні організації "співки республіканського прапору", бо вони скеровані проти робітників.

Центральний Комітет Співки Металістів Радянського Союзу звернувся до австрійських металістів з листом, у якому пише: "З найбільшою увагою та щирою прихильністю ми стежимо за вашою боротьбою. Ми знаємо, що цю боротьбою ви не

ВІДЗВА КОМІНТЕРНУ.

Комуністичний Інтернаціонал видав відозву до робітників всіх країн з приводу 60. роковин заснування І. Інтернаціоналу, в якій між іншим каже:

Робітники усіх країн! 60 років минуло з часу заснування Міжнародного Товариства Робітників — цієї першої бойової організації робітничої класи. Над коліскою І. Інтернаціоналу було кінуто гасло, що його Карл Маркс у першому маніфесті Міжнародного Товариства Робітників замачив пролетаріатові як найвищу мету та зміст революційної боротьби: "Здобуття політичної влади — це безперерпний обовязок робітничої класи. Визволення робітничої класи — це справа самої робітничої класи".

Тільки в одній країні пролетаріатові пощастило поки-що адобути політичну владу й покласти підвалини для адоблення соціалізму. В інших країнах пролетаріат веде боротьбу не на життя, а на смерть за скінчення капіталістичного рабства під керівництвом Комуністичного Інтернаціоналу, безпосереднього наслідника тої організації, що її утворив 60 років тому основоположник комунізму — Карл Маркс".

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ РОБ. ОРГАНІЗАЦІЙ В РУМУНІ.

Переслідування професійних організацій в Румунії де-далі все зростає. Влада зобов'язала всі професійки, щоб вони перед тим, як збирати збори, просили дозволу. Попереднього дозволу треба також і для зборів комітетів професіюк. Далі, влада збороняла входити в помешкання професіюк тим особам, що не є членами. Збори професіюк можуть відбуватися тільки під доглядом поліції. Промови не повинні виходити поза межі професійно-економічних інтересів. Поліційний урядовець на засіданні має право, коли загодно припинити засідання за те, що воно вийшло поза межі дозволеної справи і заарештувати промовця. Поліція не що давно припинила кілька таких професійних зборів і заарештувала 10 робітників, що вголосили промови. Їх потягнуло до суду і обвинувачено за агітацію супроти державного беспеченства. У Браїлі заарештовано і вислано 600 робітників. У Кишиневої і Плоєшті серед учасників професійних зборів зроблено масові арешти. В Браїлі заарештовано одну робітницю, а з нею і двоє маленьких дітей та стару матір. Мати по-висилена в тюрмі.

БЕЗРОБІТТЯ В ШІКАГО.

Неповний підрахунок статистичного бюро стейту Іллінойе виказує, що безробіття в фабриках Шікаго і околиці збільшилося в останніх місяцях сім відсотків. Коли взяти на увагу, що протягом року, від червня 1923 р., віддалено від роботи в Шікаго 11 відсотків робітників, то процент безробітних буде дуже значний. Безробітних в Шікаго нараховують поверх 100,000.

ЛИСТ Ц.К. РАДЯНСЬКИХ МЕТАЛІСТІВ ДО МЕТАЛІСТІВ АВСТРІ.

Центральний Комітет Співки Металістів Радянського Союзу звернувся до австрійських металістів з листом, у якому пише: "З найбільшою увагою та щирою прихильністю ми стежимо за вашою боротьбою. Ми знаємо, що цю боротьбою ви не

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

для привернення "на кресах беспеченства". "Курер Львовскі" обвинувачує уряд, що він своїми суворими поступками "на кресах" сприяє цьому "небезпеченству", і радить урядові залити релігійні переслідування. Деякі газети вимагають видалення з Польщі петлюрівської еміграції, бо мовляв, всі вони Тютюники. А до того ще й Савінков підсунув шляхті свиню.

Скрута коло шляхти. Приходиться й навіть скося дивитися на таких своїх вірних слуг, як Петлюра, Балахович, Оскілко і ин.

Далі та газета каже, що вночі з 1. на 2. вересня в околицях Могилян, коло Острога, партизани перебили польсько-радянський кордон, спалили панський маєток в Стебниках, забрали коні і сховались в лісі.

Польська преса репетує про "небезпеченство" на кресах". Тоді, як "Газета Варшавська" каже, що Польща не має уряду, бо "якісь люди польського союму іздуть по "сходних кресах" і підбурюють людей різати польських панів". Газета каже, що тисячі панських родин вирізано на "кресах", а інші повтікали з своїх маєтків і заповнюють вулиці столиці. А уряд безсиллий цему запобігти.

Далі та газета каже, що вночі з 1. на 2. вересня в околицях Могилян, коло Острога, партизани перебили польсько-радянський кордон, спалили панський маєток в Стебниках, забрали коні і сховались в лісі.

Польська преса репетує про "небезпеченство" на кресах". Тоді, як "Газета Варшавська" каже, що Польща не має уряду і вимагає рішучих кроків проти шляхти.

В дійсності той Йода був Юдою і за це його помилювано.

Якуб Колас.

Дні проходять, дні одходять. За зимою знов весна. Чом же нам немає зміни, Доле навісна?

ПРОКАТОРСЬКІ МЕТОДИ ДЕФЕНЗИВИ.

З Варшави повідомляють, що тут відновлено видання не-легального комуністичного органу "Червоний Прапор". У першому числі вміщено листа Комінтерну до польських організацій компартії, в якому говориться про ухили в польській партії. У статті, присвяченій діяльності польської охорони, викриваються провокаторські методи. Остання робітничі організації та компартія, але й має також своїх тайних агентів серед робітників в кожній фабриці й в кожній заводі. У статті, зазначається, що в багаті таємних агентів охорони в той же час рахуються членами П.П.С. та партії християнських демократів.

У тому-ж числі вміщено повідомлення Центрального Комітету про роспуск лодзинської організації компартії, в яку прибуло кілька провокаторів, що видали багатьох товаришів.

П.П.С. НЕ СПОДОБАЛОСЯ. Пелесікокий "Роботнік" дуже занепокоєний тим фактом, що делегація національних меншостей на сесії Ліги Націй всеародно виявила справжню суть польської державности.

Коментуючи той напрям, який прибрало на сесії Ліги Націй розв'язання справи про охорону малих держав, угодівський "Роботнік" пише: "Треба використати всі сили і всі зусилля прикласти, щоб переконати, головним чином Англію, що так звані малі держави, це елемент миру, що вони нецеля війни, а для миру шукають згоди і союзу".

Українська робітничая преса є ознака сили і свідомости робітничества. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

ПРИХАПЦЕМ.

"Як тільки візьму до рук ко-трусь з "релігійних" українських газет, то зараз мені й пригадується історія з полком і його провідником, що ходили в старім краю за гальмужним по хатах та напалпи їх собаки. Попину собаки припереди до плова і ростиають реверенду, а провідник нахває: — Ви, егомосцю, відмахуйтеся від собак хрестом, а я побіжу за відгом!"

І егомосцю відмахуйтеся. Коли тоби грозить небезпека зі сторони рибка, який кожної хвилини може застромити свої білі, оскалені зуби в твої теле-са, тоді забудеш про священні реліквії — зужнеш їх не тільки для своєї самооборони, але й будиш старатися вибити ними напанникові зуби.

Значить релігія релігією, а матеріалізм матеріалізмом. "Релігійні" спори між православними і католиками в Канаді, якраз є "релігійними" в знаках наведення, бо по суті мають матеріалістичну основу. Просто дві групи іструдових елементів борються між собою за контролю над побожно ма сою, за контролю над її грихами і... її доларами. Ну й гаять, не собак, але одні других "словом божим" по зубух.

Бо знають: до кого ці маси принесуть грихи, до того з грихами принесуть й долари.

А в її всімній боротьбі вони все таки не забувають про більшовиків. А що "словом божим" більшовиків не проймаєш, то у відношенню до біль-

шовиків вони хапаються за те, що на ум попаде. Наслідники Христа — взаі-мні вороги. Та не тільки самі, але й посварили, розділили на ворожі табори побожних українських "поселенців в Канаді".

А всьому виною "бог долар". "Кан. Українець" так таки овертво й признаєся. За той долар зеплилася старомодні й новомодні егомосці і тягаються.

— Ваш Будка щось там з грихами поробив... позичив і не видав...

— А ваш Хведорович — большевик, з Раковським знається...

А потім вище, до святих, до богородиці, до самого бога, аж нарешті до найвищої божественної інстанції до бога долара.

Далі вже нікуди... Байдуже, починай з початку.

І буться, і казяться, а на більшовиків тільки "фиц". На всіх, як на тамтих на Україні, так і на місцевих. На місцевих більше...

Та є й чого: чому більшовики не сваряться? — Ми, побожні, наслідники того, що його розпинали — сваримося по всім правилам ярмарочних перекупок, а більшовики, безбожники, в кулак на нас свистять...

— Пасафате, Миколо угоднику, грдом трахніть їх. Бачте-ж, що ми "бизис", а ви-ж наші заступники! То-ж поки-

Куркулєнко.

Переклад П. Т.